

حسین عاملی*

اجرایی است، موضوع متوقف شود تا اینکه در موعد مقرر به اصل پرونده رسیدگی شود. البته در صورت ضرورت نداشتن موضوع، دستور موقت رد می‌شود. دستور موقت تأثیری در اصل دعوی ندارد.

به موجب ماده ۶۵ قانون دیوان، تمامی آرای صادر شده از شعب دیوان قابل تجدیدنظرخواهی هستند و طرفین شکایت، از زمان ابلاغ، (اشخاص مقیم ایران ۲۰ روز و اشخاص مقیم خارج از ایران دو ماه)، فرصت اعتراض به رأی دارند (بدون احتساب روز ابلاغ و روز اقدام). اگر طرفین شکایت چند شخص باشند، از ابلاغ به آخرین شخص مهلت آغاز می‌شود. اگر طرفین در این مهلت، درخواست تجدیدنظر رأی صادر شده را نداشته باشند، رأی قطعی محسوب می‌شود و قابل اجراست. اما اگر تجدیدنظرخواهی صورت گرفت، که آن هم توسط دادخواست باید ثبت شود و هزینه آن پرداخت شود، پرونده برای رسیدگی به یکی از شعب تجدیدنظر ارجاع می‌شود. اعضای شعب تجدیدنظر دیوان از رئیس و دو مستشار تشکیل می‌شوند که با دو نفر هم جلسه تشکیل می‌شود و رأی اکثریت ملاک صدور دادنامه است. شعبه مذکور نیز مانند شعبه بدوی، نسخه‌ای از دادخواست و ضمیمه آن را برای تجدیدنظر خوانده ارسال می‌کند تا فرصت دفاع در مرحله تجدیدنظر به او داده شود. سپس در زمان مقرر به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادر می‌شود. رأی صادر شده در این مرحله قطعی و لازم‌الاجراست.

در مطلب شماره گذشته به معرفی دیوان عدالت اداری به‌عنوان مرجع تظلم‌خواهی اداری، و صلاحیت آن و نحوه طرح شکایت پرداخته شد. در این شماره، چگونگی پیگیری شکایت در دیوان را توضیح می‌دهیم.

مطابق ماده ۲۶ قانون دیوان، رئیس دیوان یا معاون وی، دادخواست را به یکی از شعب ارجاع می‌کند. شعب دیوان نیز در سال‌های اخیر موضوعی هستند و هر شعبه معمولاً به موضوعات خاصی رسیدگی می‌کند. پس از ارجاع به شعبه، پیامکی حاوی شماره پرونده و شعبه و ردیف فرعی برای شخص ارسال می‌شود. یک نسخه از دادخواست هم برای طرف شکایت ارسال می‌شود. طرف مذکور موظف است ظرف مدت ۳۰ روز لایحه دفاعیه خود را ارسال کند. توجه داشته باشید که رسیدگی در دیوان غیر حضوری است و شعبه، در صورت لزوم، طرفین یا یکی از آن‌ها را دعوت می‌کند. پس نیازی به حضور در شعبه نیست و شعبه در زمان مقرر پرونده را بررسی و رأی مقتضی را صادر می‌کند.

در صورتی که موضوع شکایت فوریت داشته باشد، شاکی می‌تواند مطابق ماده ۳۴ قانون دیوان، قبل از ثبت دادخواست یا به همراه آن و یا تا قبل از ختم رسیدگی، درخواست دستور موقت کند و دلایل و مدارک خود را ارائه کند. رئیس شعبه، در صورت تشخیص ضرورت و اینکه موضوعی است که موجب عسر و حرج می‌گردد یا جبران خسارت غیرممکن یا متعسر است، دستور موقت صادر می‌کند که موقتاً خواسته اجرا شود یا اگر توقف عملیات

* کارشناس حقوقی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران